

Pačes: Covid poškozuj e mozek, lidé, co přišli o čich, ho mají menší. Za růst epidemie může nová mutace viru

23. 11. 2021 reflex.cz str.0 sekce: Prostor X
reflex.cz Akademie věd ČR

„Máme hrůzu z toho, že přijde varianta, která nám bude imunitně utíkat,“ přiznává molekulární genetik Jan Pačes a upozorňuje, že virus se dostal do stavu, kdy je příliš rychlý a těžko předvídatelný. Riziko, že se stane ještě nebezpečnějším, tu proto je. „Některé státy už s tím počítají, Izrael měl před čtrnácti dny dokonce cvičení, během kterého se připravoval na to, co by se stalo a jak by reagoval stát a všechny jeho složky, kdyby se objevila varianta omega, přestalo fungovat očkování a byli bychom znovu na začátku.“ V Česku je podle něj navíc pořád velký počet lidí, kteří nemají protilátky, a virus má proto hodně prostoru se šířit.

„Od varianty delta, která v půlce roku ovládla svět, vznikají další podvarianty, teď už jich máme asi sto. V současnosti máme v Čechách dominantní jednu z nich, která je zase o trochu horší a rychlejší,“ upřesňuje Jan Pačes, molekulární genetik z Ústavu molekulární genetiky Akademie věd České republiky, s tím, že vznik nové varianty lze určit velmi přesně. Dochází k němu zhruba jednou za čtrnáct dní a pak v jeden okamžik přijde klíčová mutace, která změní vlastnost viru. Té jsme se stali nedobrovolnými svědky naposled na konci léta.

„V okamžiku, kdy nějaká mutace začne být výhodná, s sebou strhne i jiné mutace, které nejsou tak výhodné, a vytlačí je. Takže mutace specifické pro variantu alfa už tady nemáme, těch jsme se zbavili, delta je vytlačila pryč,“ dodává s tím, že varianta delta je pořád tou, na níž vakcíny zabírají docela dobře, a paradoxně nás ochránila před třemi nebezpečnějšími: variantou Mu, brazilskou a beta, kterých se odborníci báli. Naštěstí nerostly dost rychle.

„To, na co se teď soustředíme, je hlavně akutní stav, aby se člověk neudusil, případně abychom zmenšili cytokinovou bouři. Koronavirus nicméně nenapadá jenom plicní buňky, ale i celou řadu jiných. Po proděláním covidu je zvýšená šance třeba na infarkt, nebo mrtvici. U mužů je poměrně velké množství viru ve varlatech, což krátkodobě ovlivňuje kvalitu spermatu. Dlouhodobé potíže mohou postihnout i ledviny,“ vypočítává Pačes dosud zaznamenané následky onemocnění.

Observační studie navíc prokázaly, že zasažen může být i mozek. „Je to neurotropní virus, který napadá astrocyty, což jsou buňky, které vyživují neurony. Virus je zlikviduje a tím pádem signál nechodí. A když dlouhodobě nemáte čich, tak se začne zmenšovat ta část mozku, která normálně čich zpracovává. Tohle všechno jsou věci, o kterých víme, že budou dlouhodobě ovlivňovat zdraví,“ dodává s tím, že obrat k lepšímu v počtu nakažených a uvolnění nemocničních kapacit bude vyhranou bitvou, ale ne válkou.

Kdy podle něj dojde k zásadnímu zvratu, proč bude nutné napsat nové učebnice, kolika mutací je virus ročně schopen dosahovat a jak nové varianty vznikají, objasnil v rozhovoru pro Prostor X.

autor: Čestmír Strakatý

Kontakty:

Mgr. Jan Pačes, Ph.D.,
tel.: 296 443 446, e-mail: jan.paces@img.cas.cz,
web: www.img.cas.cz/vyzkum/michal-kolar/

Kontakt pro média

Ing. Martin Jakubec, Ph.D.,
tel.: 296 443 159, e-mail: m.jakubec@img.cas.cz

Zdroj:

<https://www.reflex.cz/clanek/prostor-x/110341/paces-covid-poskozuje-mozek-lide-co-prisli-o-cich-ho-maji-mensi-zarust-epidemie-muze-nova-mutace-viru.html>